

Program prac konserwatorskich

1. Wstęp

Przedmiotem programu konserwatorskiego jest dekoracyjna balustrada śnieżna na dachu budynku oficyny przy ul. Stolarskiej 7 w Krakowie przy której planowane są prace w związku z projektowanym remontem dachu.

2. Opis obiektu

Dach budynku oficyny wieńczy metalowa, ażurowa balustrada zabezpieczająca przed zsuwaniem się śniegu z dachu. Zamocowana jest poniżej krycia z dachówek ceramicznych, na krawędzi dachu pokrytej obróbką blacharską.

Pomiędzy metalowymi słupkami występują powtarzalne przęsła o ramach w formie leżących prostokątów, wykonane z płaskowników. Wypełnia je ukośna kratownica z prętów o przekroju kwadratowym. W każdym z przęseł znajduje się para elementów uformowanych z prętów zawiniętych ślimakowato do wewnątrz, w górnej części tworzących kształt serca oraz krzyżujących się z nimi krótszych prętów tworzących kształt trójkąta, o wygiętych nieznacznie zakończeniach na zewnątrz i połączonych w wierzchołku spłaszczonym pierścieniem. Analogiczne pierścienie wykonano we wszystkich miejscach krzyżowania się prętów.

Słupki w formie elementów o przekroju kolistym, spłaszczone na wierzchołkach w ten sposób, że tworzą formę przypominającą szerokie i szpiczaste groty. Ramy przęseł mocowane do przęseł za pomocą krótkich par płaskowników w dolnej i górnej części. Miejsca osadzenia słupków maskowane niewielkimi prostokątnymi kawałkami blachy przylutowanymi do blachy obróbki okapu dachu. Niektóre ze słupków są dodatkowo wzmocnione przez dospawanie od strony tylnej wsporników z płaskowników przymocowanych do dachu.

Balustrada pokryta farbą w kolorze czarnym.

2. Stan zachowania obiektu

Stan zachowania balustrady jest dobry. Powierzchnia powłoki malarskiej jest mocno zabrudzona, spęcherzona i złuszczone. Widoczne są zacieki świadczące o wtórnym pokryciu farbą elementów bezpośrednio na dachu. W ubytkach farby widoczna korozja powierzchni metalu. Nie stwierdzono ubytków elementów, ani ich znaczącej deformacji, poza niewielkimi wygięciami górnych płaskowników przęseł. Na elementach położonych najbliżej ściany widoczne zachłapania z malowania elewacji. Największe zaniepokojenie budzą osłony miejsc mocowania słupków w dachu, gdyż przedostająca się woda opadowa przez nieszczelności tam powstałe może powodować zalewanie okapu.

3. Program prac

A. Wnioski i założenia konserwatorskie

Prace przy elementach metalowych balustrady powinny być wykonane w korelacji z pracami remontowymi dachu.

Metalowe elementy balustrady należy zdemonstrować na czas wykonywania prac lub ewentualnie wykonać prace in situ. Przed przystąpieniem do zabiegu czyszczenia powinno się rozpoznać pierwotną kolorystykę elementów metalowych.

Powierzchnia metalu wymaga oczyszczenia metodą strumieniowo-ścierną (piaskowaniem) z użyciem odpowiedniego ścierniwa i ciśnienia wraz z usunięciem zdegradowanych powłok malarskich i produktów korozji.

Można uwzględnić wyprostowanie nieznacznie odkształconych fragmentów przy użyciu młotków drewnianych lub gumowych.

Należy wykonać zabezpieczenie antykorozyjne za pomocą naniesienia na czystą i suchą powierzchnię metalu farby o wysokiej zawartości cynku gwarantującej ochronę katodową. Pomalować powierzchnię lakierem nawierzchniowym – dwuskładnikową farbą poliuretanową w kolorze powtarzającym pierwotny.

Dokonać przeglądu miejsc mocowania płotków w ścianie w celu ich korekty oraz ewentualnego uzupełnienia zaprawą wapienno-piaskową wokół mocowań.

Ponownie zamontować elementy metalowe po zakończeniu prac konserwatorskich z szczególnym uwzględnieniem uszczelnienia w miejscach osadzenia słupków.

B. Proponowane postępowanie konserwatorskie

1. Demontaż metalowych elementów na czas prowadzonych prac i przeniesienie ich do pracowni konserwatorskiej lub wykonanie prac in situ.
2. Oczyszczenie powierzchni stalowych metodą strumieniowo-ścierną z użyciem odpowiedniego ścierniwa i ciśnienia wraz z usunięciem pozostałości powłok malarskich, wtórnych lakierów, zabezpieczeń oraz produktów korozji.
3. Ustabilizowanie konstrukcji metalowej. Ewentualne wyprostowanie odkształconych elementów przy użyciu młotków drewnianych lub gumowych. Wzmocnienie konstrukcji elementów.
4. Zabezpieczenie antykorozyjne za pomocą naniesienia farby o wysokiej zawartości cynku gwarantującej ochronę katodową np. Galva Zinc 1085 firmy Rust Oleum, Hempadur Zinc 17360 firmy Hempel lub podobnymi.
5. Pomalowanie powierzchni lakierem końcowym w kolorze powtarzającym pierwotny, lakierem do metalu np. Epoxy 9100 firmy Rust-Oleum, Lowigraf Pur Polifarb Łódź, farbą Eddi Schmied lub podobnymi.
6. Kontrola miejsc osadzenia balustrad i uzupełnienie wykruszeń zaprawy wokół mocowań.
7. Ponowny montaż elementów po zakończeniu prac konserwatorskich.

Opracowanie:

mgr konserwator dzieł sztuki Agata Mamóń